

FORSKRIFT OM VERN AV LANGSUA NASJONALPARK, ØYSTRE SLIDRE, NORD-AURDAL, NORDRE LAND, GAUSDAL, SØR-FRON OG NORD-FRON KOMMUNER, OPPLAND

Fastsatt ved kongelig resolusjon 11. mars 2011 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 35 og § 62. Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Langsua nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- et lavfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold herunder arter, bestander og naturtyper som myr, ferskvann/våtmark, urskog/gammelskog, høgstaudebjørkeskog, kalkrike områder i fjellet, rasmark og naturbeitemark
- vakre og egenartede landskap
- særpregede kvartærgeologiske forekomster
- kulturminner

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 2. Geografisk avgrensning

Nasjonalparken berører følgende gnr/bnr:

Øystre Slidre kommune: 31/4, 52/1, 53/1

Nord-Aurdal kommune: 9002/1

Nordre Land kommune: 148/1

Gausdal kommune: 111/1, 162/2, 238/1

Sør-Fron kommune: 16/1, 17/13, 18/1, 170/1, 188/1, 224/5, 231/4, Espedalen bygdeallmenning

Nord-Fron kommune: 225/10, 225/25

Nasjonalparken dekker et totalareal på ca 537,1 km².

Grensene for nasjonalparken fremgår av vedlagte kart i målestokk 1:55 000, datert Miljøverndepartementet mars 2011. De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Nordre Land, Gausdal, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner, hos Fylkesmannen i Oppland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljøet eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta formålet med vernet.

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, motorkjøretøy og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, gjerder, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging og boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, festing av bolter, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, skiløyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk, og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
- b) vedlikehold av stier, traseer for skiløyper, skilt, bruer, klopper, varder og liknende i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
- c) oppsetting av saltstein og liknende i forbindelse med beiting.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) ombygging og mindre utvidelse av bygninger.
- b) oppføring av utedo/vedskjul.
- c) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- d) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger i regi av beitelag til beitebruk og tilsyn av bufe i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
- e) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger for utøvelse av reindrift i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
- f) bygging av bruer og legging av klopper.
- g) bygging av enkle gapahuker.
- h) oppsetting av skilt og merking av nye stier og skiløyper i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
- i) bruksendring av eksisterende bygninger.
- j) opplag av båter.
- k) riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- l) nødvendige tiltak i forbindelse med artsforvaltning.

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

2. Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet

Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

2.2 Bestemmelsen i 2.1. er ikke til hinder for:

- a) beiting.
- b) skånsom bruk av trevirke til bålbrekking.

- c) plukking av bær og matsopp.
- d) plukking av vanlige planter til eget bruk.
- e) bruk av kvist til snarefangst i samsvar med gjeldende lovverk.

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) slått og vedlikehold av eksisterende kulturmark.
- b) uttak av torv, never og liknende for tradisjonelt vedlikehold av bygninger i nasjonalparken.
- c) uttak av ved til buer og hytter i nasjonalparken.
- d) rydding av skog og kratt omkring buer og hytter, samt anlegg og innretninger i regi av beitelag.
- e) rydding av flyttleder i reindriften i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.

3. Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet

Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vann er forbudt.

3.2 Bestemmelsen i pkt. 3.1 er ikke til hinder for:

- a) jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- b) fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.

3.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) utsetting av fisk fra lokale fiskestammer hvor dette er gjort tidligere.
- b) kalking av vann og elver som er nødvendig for å hindre at en art dør ut. Det skal gjennom forvaltningsplan, jf. § 5, fastsettes et referanseområde som ikke kan kalkes.
- c) taksering av vilt.

4. Kulturminner

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes.

4.2 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til:

Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

5. Ferdsl

5.1 Generelt om ferdsl

All ferdsl skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

5.2 Organisert ferdsl

Bestemmelsene i denne forskriften er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Organisert ferdsl og ferdslsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplan, jf. § 5.

5.3 Sykling, organisert bruk av hest, organisert kjøring med hundespenn og jakthundtrening

Sykling og organisert bruk av hest er tillatt på traseer og i områder som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplan, jf. § 5. Bruk av hest til kløving og gjeting er tillatt.

Organisert kjøring med hundespenn og jakthundtrening er tillatt på traseer og i områder og til tider som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplan, jf. § 5.

5.4 Regulering av ferdsel

Innenfor nærmere avgrensa deler av nasjonalparken kan Direktoratet for naturforvaltning ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljøet.

5.5 Omlegging av stier

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og skiløyper.

5.6 Telting

Telting ut over én uke på samme sted krever særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Dette gjelder ikke vanlige vandretelt. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplan, jf. § 5.

5.7 Generelle unntak for ferdsel

Reglene i punkt 5 gjelder ikke nødvendig ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt.

6.2 Bestemmelsen i pkt. 6.1 er ikke til hinder for:

- a) motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
- b) nødvendig bruk av snøskuter i forbindelse med utøvelse av reindrift. Leiekjører for reineier eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver.
- c) motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- d) Forsvarets nødvendige lavflyging.

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) øvingskjøring for formål nevnt i pkt. 6.2 a).
- b) bruk av snøskuter i forbindelse med vedhogst etter pkt. 2.3 c).
- c) bruk av beltekjøretøy på snødekt mark eller luftfartøy for transport av ved, varer og utstyr til buer og hytter i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.

- d) bruk av beltekjøretøy på snødekt mark mellom Synstgardseter og Liomseter eller luftfartøy til Liomseter for transport av varer, gjesters bagasje og personell i forbindelse med drift av betjent turisthytte, i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
- e) bruk av beltekjøretøy på snødekt mark eller luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger.
- f) nødvendig motorferdsel på barmark i forbindelse med vedlikehold og oppsetting av gjerder til utmarkshamminger.
- g) bruk av snøskuter for utkjøring av saltsteiner etter pkt. 1.2 c), i regi av beitelag.
- h) bruk av snøskuter eller luftfartøy for transport av båt.
- i) bruk av snøskuter for merking av skiløyper etter pkt. 1.2 b) og 1.3 h).
- j) bruk av beltekjøretøy på snødekt mark for preparering og vedlikehold av eksisterende skiløyper over Vesleskaghøgdi og Storhøa, samt mellom Svarthammar og Skriulægret gjennom Tapptjerndalen i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
- k) bruk av lett beltegående kjøretøy og muskeg som ikke setter varige spor i terrenget, eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
- l) nødvendig motorferdsel i forbindelse med tiltak som er nødvendige for artsforvaltning i samsvar med pkt.1.3 l).
- m) bruk av luftfartøy i forbindelse med reindrift.
- n) bruk av snøskuter og flyging lavere enn 300 meter over bakken i forbindelse med beitedyrleting og dyretellinger.
- o) bruk av beltekjøretøy på snødekt mark eller luftfartøy i forbindelse med fiskekultivering og kalking av vann og elver etter pkt. 3.3 a) og b).
- p) bruk av snøskuter for snømåling i forbindelse med drift av eksisterende kraftanlegg i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
- q) motorferdsel i forbindelse med terskelbygging og andre elveløpsjusteringer av Vinstra elv innenfor Hersjømyrin naturreservat.

7. Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt. Avfall skal tas med ut av området. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

7.2 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon osv. Et utkast til forvaltningsplan skal etter planen foreligge senest 1. mars 2012. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur - og kulturtilstanden som er formålet med vernet.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Miljøverndepartementet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det skal opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Samtidig oppheves forskrift 14. juni 1968 nr. 4267 om bestemmelser for Ormtjernkampen nasjonalpark, Gausdal kommune, Oppland og forskrift 12. oktober 1990 nr. 840 om fredning av Storlonen naturreservat, Gausdal kommune, Oppland.